

Seenaat-kidânjâsah / Sämitigge

Tiädättäs uázžu almostitted vuossaargâ 14.4. tme 15.00

Sämmiláid jieijâs kulttuurkuávdáš Anarân - Seenaat-kidânjâsah uárnee vuávámist almos arkkitehtkišto

Sämmiliih uázžuh Anarân jieijâs kulttuurkuávdáš, mon uáivilin lii adelid sämmilijd pyerebijd iävtuid toollâđ já ovdediđ jiešráđálávt kulttuuris, kielâs já ohtsâškode-elimis, tipšod já ovdediđ kielâlâš já kulttuurlâš jiešhaldâšem sehe tuárjuđ sämmilij almos eellimtile ovdedem. Lasseen uáivilin lii pyerediđ máhđulâšvuodâid vijdediđ já finniđ tiäđu sämmilijn algáalmugin.

Säämi kulttuurkuávdášân ráhtojeh sajuh sámi-kulttuurân kullee tooimân, Sämitigge haaldâšlâš tooimân sehe säämi máttááttâs- já tutkâmtoomân.

Kulttuurkuávdáš kyehti váldukevttee lává säämi jiešhaldâšem ovdâsteijeeorgaan Sämitigge já staatâ oppálájdâssân tuáimee Säämi máttááttâskuávdáš. Lasseen kuávdášân šaddeh sajuh Aanaar kieldâ kirjerájutoomân, sámiservijd já Laapi läänihaaldáttâssân. Kulttuurkuávdáš huksit Seenaat-kidânjâsah, mii uárnee kuávdáš vuávámist almos arkkitehtkišto. Eidsuš vuávám algáttuvvoo uđđáivemáánust 2009 já huksimpargoh algáttuvvojeh kiđđuv 2010. Vuávámij miel táálu váldoo kiävtun ive 2012 ääigi.

Säämi kulttuurkuávdáš lii meridum huksid Juvduu riidon Aanaar kirkkosijđân, já tast šadda Suomâ sämmilij haaldâšlâš já kulttuurlâš kuávdáš. Aanaar markkânist láá Sämitigge lasseen Sijdá (Sámi-museo já Paje-Laapi luándukuávdáš), Sámikuávlá máttááttâskuávdáš já Yle sämmilâšohtâdâh (Säämi Radio). Säämi kulttuurkuávdáš lii vuávájum uáassin taam oleslâšvuodâ nuuvt, et tah lájádâsah já organisaatioh tuárjuh nubijdis.

Säämi kulttuurkuávdášst šadda Suomâ sämmilij jiešhaldâšem sehe ellee já ovdáneijee kulttuur symbol. Kulttuurkuávdáš lii vuosâsajasávt uáivildum sämmilij jieijâs kiävtun. Kulttuurkuávdáš lii siämmáá-áigásávt sehe sämmilij parlamenttátáálu já kulttuur-, škovlim- já máttimkuávdáš já meiddei tábáhtustáálu jieškote-uvlágán čuákkimijdiskuin, muusik-, elleekove- já teatterčáittusij-diskuin. Ko tah uásitooimah láá paldlúvâi siskáldâsâidiskuin já sojjidiskuin, toh tuárjuh nubijdis.

Säämi kulttuurkuávdáš šadda maangâi uásitoimâdiskuin lasettiđ kuávlá pivnoshisvuodâ já jieijâs uásild estid sämmilâšnuorâi haalu varriđ meddâl päikkikuávlustis. Kulttuurkuávdáš fáálá škuávjum sáminuorâid uđđâ pargomáhđulâšvuodâid, čuákkee oohťân jieškote-uv suorgij sämmilâšmätteid já tuáimá sämmilâšsiarváduv sundečáitten, mast jieškote-uv suorgij sämmilâšmätteeh ovdedeh sämmilâš ohtsâškode ärbivuávâlâš áárvui, tiettim já máttim vuáđuld. Toomâst láá meiddei positiivliih vaikuttâsah kuávlá pargotilâlâšvuotân, eellimvuáimâlâšvuotân já sosiaallâš pyereestpieriimân.

Maangâpiälásâš sajuh palvâleh jieškote-uvlágán tooimâ

Seenaat-kidânjâsâi mittomeerin lii huksiđ sâmikulttuur čäittee arkkitehlávt ollátásásâš táálu. Seenaat-kidânjâsâi tooimâ miäldásávt táálun láá asâttum čovgâ pirâs- já ahemittomereh já tot vuávájuvvoo tetis ohtsâšpargoin kevtteiguin

Táálu kuávdâšlâš sajuh šaddeh lede maangâtooimâ- já palvâlemuási pirâstittee sajuh ulmuid: lávtástállâm- já maangâtooimâsajeh, kirjerááju já raavâdviäsu. Lávtástállâm- já maangâtooimâsajeh kiävttojuh Sâmitige ornim kulttuurtoomân já tábáhtussáid, Säämi máttááttâskuávdáá máttááttâs-saijeen sehe čuákkimáid, kongressáid já juhlijd. Soojijd puáhtá laiguuttiđ meid táálu ulguupiälááš tuáimeid.

Haldâšem- já máttááttâsvisteh čokkâneh jieijâs soojijd, kuittâg nuuvt, et toimâttâhvistij išesoojij ohtsâškevttim lii älkkee já luándulâš. Ráđádállâm- já čuákkimvisteh šaddeh lede čuákkimkuávdáást. Viistijd pyehtih puoh táálust tuáimeeh värivid já lasseen čuákkimviistijd puáhtá laiguuttiđ táálu ulguupiälâš kiävtun. Media já muusik máttááttâsvisteh láá nuuvt Säämi máttááttâskuávdáá já meid om. Algâalmugij elleekovekuávdáá já Säämi párnáikulttuurkuávdáá kiävtust.

Kulttuurkuávdáá bruttovijđodâh adai olesvijđodâh lii 4 670 neljihâšmeetterid. Ko táálu lii vaalmâš tobbeen pargeh 64 olmožid. Čuákkim-, ráđádállâm-, kirjerááju- já mediavisteh šaddeh palvâliđ čuuvtij stuárráb kevtteemere. Huksimtoomâ budjet lii suullân 11,5 miljojn eurod. Haahân lii miedettum 5 milj. euro EU-ruttâdem.

Säämi kulttuurkuávdáá vuávámist uárnejuvvoo almos kyevtimuddosâš arkkitehtkišto

Taan arkkitehtkišto vuosmuš puddo tuálloo idealuándusâžžân kišton kulttuurkuávdáá arkkitehtlâš já toimâlâš konsept kavnamân. Nube muudon puávdejuvvojuh 3-7 ovdánemtohalumos iävtuttâs. Nube muddoost ovededuvvojuh eromâšávt iävtuttâs toimâlâš já ekonomâlâš jiešvuodah.

Kišto lii áávus puohháid Suomâ, Euroop Union já tom haahâmlahâasâttâs pirrádâhân kullee enâmiij aalmugjesânáid, jieškote-uv vyeimist orroo sopâmušâi já laavâi miäldásávt. Uásálistein váttoo, et sist lii vuoigâdvuotâ porgâđ arkkitáámmát päikkienâmistis.

Kištoost juáhhoov palhâšummeen já lonástâssân ohtsis 100 000 € čuávvoht:

1. palhâšume	35 000 €
2. palhâšume	25 000 €
3. palhâšume	20 000 €
kyehti lonestem, kuábâš-uv	10 000 €

Palhâšumelävdi kodde puáhtá oovtmiehlâlâš miärádâssáin jyehiđ palhâšumesume nubenáál-uv Suomâ Arkkitehtlito kištonjuolgâdusâi miel. Nube kištomuudon puávdejum ulmuid máksoo jieškiäs-uv siämmáá stuorrâ uási ohtsis 75 000 euro summeest. Kišto vuosmuš muddo álgá 14.4.2008 já nohá 30.6.2008. Kišto nubbe muddo álgá 1.9.2008 já nohá 3.10.2008. Kišto vyeittee almottuvvoo 3.12.2008

Lasetiäduh:

Haldášemhovdá Juha Guttorm p. 0400 142 518 (pääihialn 14.4. rääjist) www.samediggi.fi
Huksimhaahâ já arkkitehtkišto: táluhovdá Tanja Rytönen-Romppanen, Seenaat-kidânjâsah, p. 0205 811 665, www.senaatti.fi

Palhâšumelävdikode jesâneh:

Seenaat-kidânjâsah:

- toimättâshovdá Aulis Kohvakka, saavâjodetteijee
- hovdá Risto Rautiola, värisaavâjodetteijee
- njunos äššitobdee Marjatta Erwe, arkkiteht SAFA
- táluhovdá Tanja Rytönen-Romppanen, arkkiteht SAFA
- budjetneuvos Pekka Pelkonen, staatâvarijministeriö

Sämitigge:

- haldášemhovdá Juha Guttorm
- jeessân Pekka Aikio

Aanaar kiellä:

- teknisâš hovdá Arto Leppälä

Suomâ Arkkitehtlito nomâtem:

- professor Juhani Pallasmaa, arkkiteht SAFA
- arkkiteht SAFA, Anssi Lassila

Sehe čuávwoo äššitobdeeh:

- huksimneuvos Tuulikki Terho, máttáättâsministerö
- haldášemneuvos Mirja Kurkinen, máttáättâsministerö
- professor Veli-Pekka Lehtola, Giellagas-instituut, Oulu ollâopâttâh
- kidânjâshovdá Lasse Porsanger, Seenaat-kidânjâsah

Palhâšumelävdikode čällen tuáimâ arkkiteht Katriina Jauhola-Seitsalo ISS Proko Oy:st. Kolo- já vijðedemreknistmijð taha ISS Proko.

Kišto-ohjelm lahtosäššikirjeh láá 15.4.2008 rääjist finniimist čuávwoo čujottâsâin:

Suomen Arkkitehtiliitto
Runeberginkatu 5
00100 Helsing
faxi 09 5844 4222
kilpailu@safa.fi

www.samediggi.fi/kilpailu já www.samediggi.fi/competition